

DTU Fødevarerinstitut
Kemitorvet
Bygning 202
2800 Kgs. Lyngby

Kbh. 20/1-2023
J.Nr. 4.3.36

Brancheorganisation for
Plantebaserede Fødevarer
-
Danish Plantbased Business
Association

-
CVR 40 47 00 42

-
Vesterbrogade 26
1620 København V

-
EU transparency
register 114054629042-75

-
info@plantebranchen.dk
plantebranchen.dk
+45 40430250

-
Danske Bank A/S
3409-12870019
SWIFT DABAKKK
IBAN DK23 3000 0012 8700 19

DTU: Plantedrikke er ikke mælk

Vi retter henvendelse til jer i forbindelse med jeres netop offentliggjorte undersøgelse "Næringsstofindhold i plantedrikke"

Undersøgelsen er relevant for vores medlemmer, idet den dokumenterer, at der behov for at gøre mere for at tillade tilsætning af vitaminer og mineraler til plantedrikke i det omfang de af forbrugerne anvendes i stedet for mælk.

Vi forstår imidlertid ikke, hvorfor I i forbindelse med rapporten har udsendt en pressemeddelelse, der fremstår som om plantedrikke er et ernæringsmæssigt dårligt alternativ til mælk, når det reelt ikke er det, rapporten handler om.

Det havde været bedre, om I på baggrund af rapporten havde brugt pressemeddelelsen til at konkludere, at hvis plantedrikke næringsmæssigt skal være et 1:1 erstatning for mælk – hvilket vil være godt både i forhold til kosten og i forhold til den grønne omstilling - så burde Fødevarestyrelsen åbne for de generelle tilladelser til at berige plantebaserede drikkevarer.

Desuden fremstår pressemeddelelsen ikke på samme måde som undersøgelsen objektiv og saglig, men derimod tendentiøs og nedsættende i forhold til plantebaserede drikke.

I pressemeddelelsen skriver I bl.a.

"

Plantedrikke er ikke et alternativ til mælk

Det samlede salg af plantedrikke steg fra 72 til 277 millioner danske kroner i perioden 2014-2019. [] Det kan være på grund af en opfattelse af, at det er sundere, uanset om man faktisk har laktoseintolerance eller mælkeallergi. [] Rapporten slår blandt andet fast, at plantedrikke ikke er et alternativ til mælk, da plantedrikke og mælk har meget forskellige næringsstofsammensætninger. Efter indsamling af i alt 75 prøver af ni plantedrikke blev de analyseret for indholdet af makro- og mikronæringsstoffer - herunder f.eks. aminosyrer, sukkerarter, vitaminer og mineraler. Indholdet af næringsstoffer i plantedrikke varierer og er forskelligt fra i mælk.

Mælkeprodukter bidrager i den danske kost med mere end 10% af indtaget af protein og med mikronæringsstofferne: riboflavin (B2-vitamin), cobalamin (B12-vitamin), calcium, fosfor, magnesium, zink, jod og kalium . "

Mens de første afsnit, som gengivet her i forkortet form, forholder sig til mælk versus plantedrikke og i sammenhæng med overskriften fremstår diskvalificerende overfor plantedrikke, handler det sidste af de citerede afsnit ikke om mælk, men om mælkeprodukter og deres næringsværdi i den danske kost.

Almindeligvis definerer I mælkeprodukter som "Mælk og mælkeprodukter omfatter alle slags mælk (sød-, let-, mini-, skummet-, kærne-, kakao-) og diverse surmælksprodukter samt fløde. (Danskernes Kostvaner 2011-2013)

Det fremstår derfor uklart, hvilke produkter det er, I referer til.

I skriver videre, at risdrikke indeholder arsen, som er kræftfremkaldende og I advarer mod at indtage for meget risdrik, ikke mindst til børn.

Langt de fleste plantedrikke er imidlertid baseret på havre og soja. Det er ikke forkert at fremhæve arsen i risdrik, men I kunne også have valgt at henvise til, at havre-, soja- og mandeldrik har et indhold af arsen på <0,5 microgram, hvilket er på niveau eller lavere end i letmælk jf. rapportens tabel 3.

Samlet set fremstår pressemeddelelsen således særdeles diskvalificerende overfor plantedrikke grænsende til, at de kan være sundhedsskadelige.

Ved at fremstille plantedrikke på denne måde, vender pressemeddelelsen problemerne i den danske kost på hovedet i forhold til, at vi ifølge klimakostrådene skal indtage færre animalske fødevarer til fordel for flere plantebaserede. Hertil kommer, at et af de store problemer i kosten er, at befolkningen indtager for meget mættet fedt, jf. den seneste kostundersøgelse. Det fremgår her bl.a. "Hovedkilden til mættede fedtsyrer er mælkefedt. Hvis kostens fedtsyresammensætning skal bringes i overensstemmelse med det anbefalede, skal indtaget af mælkefedt nedsættes betydeligt. Denne reduktion kan kun ske ved, at forbruget af mælkeprodukter omlægges til de magreste typer, og ved at smør og blandingsprodukter begrænses til et minimum." Det fremgår også, at mælkefedt er den største kilde til transfedtsyrer.

Tilmed fremgår det af undersøgelsen og jeres database Frida, at sojadrik næsten har samme proteinindhold som mælk, samt et højere indhold af jern, kobber og mangan. Desuden har sojadrik et højere indhold af fedt end letmælk. Endelig nævner undersøgelsen, at plantedrikke tilsat vitaminerne riboflavin, cobalamin og D2-vitamin har et indhold, der er højere eller på niveau med mælk.

I kunne med dette in mente med fordel have oplyst om de mange muligheder, der gennem plantedrikke findes for at få dækket næringsbehovet og samtidig tage det klimavenlige valg.

I Planteb Branchen mener vi ikke nødvendigvis, at det er relevant at sammenligne plantedrikke og mælk.

Det er imidlertid en kendsgerning, at vi meget gerne vil have mulighed for at give plantedrikkene samme næringsværdi som mælk, ikke mindst fordi vores medlemmer skydes i skoene, på baggrund af tendentiøse pressemeddelelser som jeres, hvilket også sket i denne sag, at vore medlemmers produkter ikke er lødige. Vi udfordres imidlertid af, at Fødevarestyrelsen er tilbageholdende med at give de nødvendige generelle tilladelser og at økologireglerne modsat deres hensigt kommer til at fremstå som barriere for den grønne omstilling.

Vi opfordrer jer til at udsende en revideret pressemeddelelse, der er lige så saglig som selve undersøgelsen. Også selvom det måtte indebære mindre interesse fra medierne.

F

Med venlig hilsen / Best regards

Frederik Madsen
Plantebranchen